

a szentmise evangéliumi szakaszához

Mt 16,13-20

Évközi 21. vasárnap („A” év)

*Te Péter vagy, és én neked adom
a mennyek országának kulcsait*

PÉCSI EGYHÁZMEGYE
„REMÉNYT ÉS JÖVŐT ADOK NEKTEK”
(JEREMIÁS 29.11)

+ EVANGÉLIUM Szent Máté könyvéből

Te Péter vagy, és én neked adom a mennyek országának kulcsait

Abban az időben:

Amikor Jézus Fülöp Cezaréájának vidékére ért, megkérdezte tanítványaitól: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” Ezt válaszolták: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, mások Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának.” Ő tovább kérdezte őket: „Hát ti, kinek tartotok engem?” Simon Péter válaszolt: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.” Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy Simon, Jónás fia, mert nem a test és a vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám. Ezért mondom neked, hogy te Péter vagy, és én erre a sziklára építem Egyházamat, s a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyek országának kulcsait: Amit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyben is, és amit feloldasz a földön, fel lesz oldva a mennyben is.

Akkor lelkére kötötte a tanítványoknak, el ne mondják senkinek, hogy ő a Messiás.

1. LECTIO – OLVASÁS

1.1. GÖRÖG SZÖVEG SZÓ SZERINTI FORDÍTÁSA

¹³ Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· Τίνα λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;

Jézus pedig Fülöp Cezaréájának vidékére menve kérdezte az ő tanítványait mondva: „Mit mondanak az emberek, hogy ki az Emberfia?”

¹⁴ οἱ δὲ εἶπαν Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν.

Azok pedig mondták: „egyesek (szerint) Keresztelő János, mások (szerint) Illés, mások (szerint) Jeremiás vagy egy a próféták közül.”

¹⁵ λέγει αὐτοῖς· Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;

Mondja nekik: „Viszont ti mit mondotok, ki vagyok én?”

¹⁶ ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν Σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος.

Simon Péter pedig válaszolva mondta: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.”

¹⁷ ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ’ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

Felelve pedig Jézus mondta neki: „Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert test és vér nem nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én Atyám, a mennyekben lévő.

¹⁸ καὶ γὰρ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾗδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς·

És én viszont mondom neked: te Péter vagy, és erre a sziklára fogom építeni az egyházamat, és az alvilág kapui sem fogják legyőzni.

¹⁹ δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσης ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Neked fogom adni a mennyek királyságának a kulcsait, és amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyekben, és amit feloldasz a földön, feloldott lesz a mennyekben.”

²⁰ τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ χριστὸς.

Akkor megparancsolta a tanítványoknak, hogy ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.

1.2. NOVA VULGATA ÉS MAGYAR FORDÍTÁSOK

NOVA VULGATA

Szent István Társulat fordítása

Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat fordítása

Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás

Károli Gáspár revideált fordítása

Simon Tamás László O.S.B. Újszövetség-fordítása

¹³ VENIT AUTEM IESUS IN PARTES CAESAREAE PHILIPPI ET INTERROGABAT DISCIPULOS SUOS DICENS: “QUEM DICUNT HOMINES ESSE FILIUM HOMINIS?”.

¹³ Amikor Jézus Fülöp Cezáreájának vidékére ért, megkérdezte tanítványaitól: „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?”

¹³ Amikor Jézus Fülöp Cézáreájának vidékére ment, megkérdezte tanítványait: »Kinek tartják az emberek az Emberfiát?«

¹³ Amikor Jézus Fülöp Cezáreájának vidékére érkezett, megkérdezte tanítványait : „Kinek tartják az emberek az Emberfiát?”

¹³ Mikor pedig Jézus Czézárea Filippi környékére méne, megkérde tanítványait, mondván: Engemet, embernek Fiát, kinek mondanak az emberek?

¹³ Amikor Jézus Caesarea Philippi vidékére ért, megkérdezte tanítványait: – Kinek mondják az emberek az Emberfiát?

¹⁴ AT ILLI DIXERUNT: “ALII IOANNEM BAPTISTAM, ALII AUTEM ELIAM, ALII VERO IEREMIAM, AUT UNUM EX PROPHETIS”.

¹⁴ Így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, Jeremiásnak vagy valamelyik másik prófétának.”

¹⁴ Ők ezt felelték: »Egyesek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, mások meg Jeremiásnak, vagy egynek a próféták közül.«

¹⁴ Azok így válaszoltak: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van, aki Illésnek, van, aki Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának.”

¹⁴ Ők pedig mondának: Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek; némelyek pedig Jeremiásnak, vagy egynek a próféták közül.

¹⁴ Ők így feleltek: – Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, megint mások Jeremiásnak vagy valamelyik prófétának.

¹⁵ DICIT ILLIS: “VOS AUTEM QUEM ME ESSE DICITIS?”.

¹⁵ Jézus most hozzájuk fordult: „Hát ti mit mondtok, ki vagyok?”

¹⁵ Erre megkérdezte őket: »És ti kinek tartotok engem?«

¹⁵ Jézus tovább kérdezte: „Hát ti kinek tartotok engem?”

¹⁵ *Monda nekik: Ti pedig kinek mondotok engem?*

¹⁵ *Ezt mondta nekik: – Hát ti kinek mondotok engem?*

¹⁶ **RESPONDENS SIMON PETRUS DIXIT: “TU ES CHRISTUS, FILIUS DEI VIVI”.**

¹⁶ *Simon Péter válaszolt: „Te vagy Krisztus, az élő Isten Fia.”*

¹⁶ *Simon Péter válaszolt: »Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.«*

¹⁶ *Simon Péter válaszolt: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia.”*

¹⁶ *Simon Péter pedig felelvén, monda: Te vagy a Krisztus, az élő Istennek Fia.*

¹⁶ *Simon Péter így felelt: – Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia.*

¹⁷ **RESPONDENS AUTEM IESUS DIXIT EI: “BEATUS ES, SIMON BARIONA, QUIA CARO ET SANGUIS NON REVELAVIT TIBI SED PATER MEUS, QUI IN CAELIS EST.**

¹⁷ *Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám.*

¹⁷ *Jézus azt felelte neki: »Boldog vagy, Simon, Jónás fia! Mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én Atyám, aki a mennyekben van.*

¹⁷ *Erre Jézus azt mondta neki: „Boldog vagy Simon, János fia! Nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám.*

¹⁷ *És felelvén Jézus, monda neki: Boldog vagy Simon, Jónának fia, mert nem test és vér jelentette ezt meg néked, hanem az én mennyei Atyám.*

¹⁷ *Jézus így válaszolt neki: – Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert nem test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám.*

¹⁸ **ET EGO DICO TIBI: TU ES PETRUS, ET SUPER HANC PETRAM AEDIFICABO ECCLESIAM MEAM; ET PORTAE INFERI NON PRAEVALEBUNT ADVERSUM EAM.**

¹⁸ *Én is mondom neked: Péter vagy, erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt.*

¹⁸ *Én pedig mondom neked: Te Péter vagy, és én erre a kősziklára fogom építeni egyházamat, s az alvilág kapui nem vesznek rajta erőt.*

¹⁸ *S én azt mondom neked: Te Péter vagy, és én erre a sziklára építem egyházamat és a pokol kapui nem vesznek rajta erőt.*

¹⁸ *De én is mondom néked, hogy te Péter vagy, és ezen a kősziklán építem fel az én anyaszentegyházamat, és a pokol kapui sem vesznek rajta diadalmat.*

¹⁸ *Én pedig ezt mondom neked: te Péter vagy, és én ezen a sziklán építem fel egyházam, és az alvilág erői nem fognak diadalmaskodni rajta.*

¹⁹ TIBI DABO CLAVES REGNI CAELORUM; ET QUODCUMQUE LIGAVERIS SUPER TERRAM, ERIT LIGATUM IN CAELIS, ET QUODCUMQUE SOLVERIS SUPER TERRAM, ERIT SOLUTUM IN CAELIS”.

¹⁹ Neked adom a mennyek országa kulcsait. Amit megkötsz a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldasz a földön, a mennyben is fel lesz oldva.”

¹⁹ Neked adom a mennyek országának kulcsait. Amit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyekben is, és amit feloldasz a földön, föl lesz oldva a mennyekben is.«

¹⁹ Neked adom a mennyország kulcsait. Amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, a mennyben is föloldott lesz.”

¹⁹ És néked adom a mennyek országának kulcsait; és a mit megkötsz a földön, a mennyekben is kötve lesz; és a mit megoldasz a földön, a mennyekben is oldva lesz.

¹⁹ Neked adom a mennyek országának kulcsait, és amit megkötsz a földön, meg lesz kötve a mennyekben is, és amit feloldasz a földön, fel lesz oldozva a mennyekben is.

²⁰ TUNC PRAECEPTIS DISCIPULIS, UT NEMINI DICERENT QUIA IPSE ESSET CHRISTUS.

²⁰ Aztán lelkére kötötte tanítványainak, ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.

²⁰ Ezután meghagyta a tanítványoknak, hogy senkinek se mondják el, hogy ő a Krisztus.

²⁰ Azután lelkére kötötte tanítványainak, senkinek se mondják, hogy ő a Messiás.

²⁰ Akkor megparancsolá tanítványainak, hogy senkinek se mondják, hogy ő a Jézus Krisztus.

²⁰ Akkor megparancsolta tanítványainak, hogy ne mondják el senkinek, hogy ő a Krisztus.

1.3. BEHATÁROLÁS

Az epizód helyszínének pontos megnevezése (Fülöp Cezáreájának vidéke – Mt 16,13), illetve Jézus kérdése a róla alkotott emberi véleményekről (Mt 16,13) jelzik a szakasz kezdetét. A Mt 16,21. versben már egy újabb jelenet kezdődik, amelyben a téma is megváltozik: Jézus a rá váró jeruzsálemi eseményekről beszél tanítványainak. Így az általunk vizsgálandó epizódot a Mt 16,13-20. versek közt határolhatjuk be.

1.4. SZÓ SZERINTI ÜZENET

Az evangélista ezzel az epizóddal Jézus és Péter identitását hangsúlyozza. Jézus a Krisztus és az élő Isten Fia, ahogy Simon Péter helyesen megvallja a mennyei Atya természetfeletti segítségével. Jézus pedig tanúságot tesz az első apostolról, boldognak és Péternek (’Sziklának’) nevezve őt, akire egyházát építeni kívánja. Továbbá ezzel a szakasszal Máté nyomatékosítja, hogy az egyház isteni alapítású, illetve hogy maga Jézus akarta, hogy az egyháza Péterre, és az ő utódaira: a római pápákra épüljön. Az Úr szavaival bátorít az

evangélista, hogy az egyházat nem győzheti le semmilyen ellenséges erő: mindig számíthat alapító Mestere támogatására (vö. Mt 28,20), de hűnek kell maradnia Jézus Krisztushoz.

1.5. KULCSSZAVAK RÖVID ELEMZÉSE

Σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος (Szű ej ho Khrisztosz ho hüjosz tú Theú tú dzóntosz): te vagy a Felkent, az élő Isten Fia (Mt 16,16)

A χριστὸς (’Felkent’) kifejezést többen mondják Máté evangéliumában, de ők nem vallják, hogy Jézus a Messiás: Heródes (Mt 2,4); a hamis tanúk (Mt 24,5.23); a főpap (Mt 26,63); a gúnyolódók csoportja (Mt 26,68); Pilátus (Mt 27,17.22). Egyedül Péter az a tanítvány a többiek közül, név szerint is hangsúlyozva, aki megfogalmazza, hogy Jézus a Felkent. Ezt a hitvallást Jézus közvetlenül válaszával is megerősíti ezután (Mt 16,17), illetve azáltal, hogy saját magáról így beszél az epizód végén ő is (Mt 16,20).

Az apostol nemcsak a fenti titulust vonatkoztatja Jézusra, hanem őt az Isten Fiának is vallja. A υἱὸς τοῦ θεοῦ (’az/ Isten Fia’) szókapcsolatot Máténál Jézus nem, hanem mások használják, többször ellenséges hangnemben, nem hitvallás gyanánt: a kísértő (Mt 4,3.6); a két megszállott (Mt 8,29); Kaifás (Mt 26,63); a gúnyolódók (Mt 27,40.43). Ezzel szemben mind a tanítványok, a vízen járó Urukat látva, mind a keresztre Feszítettet szemlélő százados kijelenti Jézusról, hogy ő az Isten Fia (Mt 14,33; 27,54). Habár az apostol vallomását nem előzi meg látható, rendkívüli esemény, mint az előbbi két esetben (Mt 14,33; 27,54), szavai közvetlen válasz Mestere kérdésére (Mt 16,15), továbbá az Atya külön, neki szóló kinyilatkoztatásának gyümölcse (Mt 16,17). Péter Mestere identitásának lényegét az Atyával való viszonyában ragadja meg. Míg Keresztelő János, Illés, Jeremiás és a próféták emberek voltak, addig Jézus sokkal nagyobb: ő egyedüli és sajátos módon az Isten Fia, ahogy a névelős ὁ υἱὸς (’a Fiú’) szó is hangsúlyozza.

Végül pedig a zsidóság körében Istenre gyakran használt ζῶντος (’élőnek’) szóval (MTörv 5,26; Zsolt 42,3; 84,3; Oz 2,1; Mt 26,63; ApCsel 14,15; Róm 9,26) Simon Péter azt is megvallja (16,16), hogy Isten az egyetlen élő Isten a pogány istenségek, bálványok tömegében, melyeket Fülöp Cezáreájában is tiszteltek a pogányok. Így Péter a helytelen vagy legalábbis nem kielégítő véleményekkel szemben a teljes valóságot fogalmazza meg ünnepélyesen Jézusról: Ő a Felkent, Ő az élő Isten Fia.

Μακάριος(Mákáriosz): boldog, szerencsés (Mt 16,17)

A „boldog(ok)” szó többször megjelenik Máté evangéliumában (Mt 5,3-11; 11,6; 13,16; 16,17; 24,46), de egyes szám második személyű megszólítással, s névvel együtt (Simon) egyedül ebben a szakaszban fordul elő, ami kiemeli Simon Péter személyét a többi tanítvány közül. Az első apostol boldogságának természetfeletti oka van: a mennyei Atya nyilatkoztatta ki neki, hogy kicsoda Jézus Krisztus, amit az imént megvallott (Mt 16,16). Ezt a boldogságot senki és semmi nem veheti el tőle, még a későbbi tagadásának bűne sem (Mt 26,69-75). Ahogy Péter, úgy minden keresztény tanítvány boldogságának alapja, hogy tudja és megvallja: Jézus a Megváltó és az élő Isten Fia.

1.6. KONTEXTUÁLIS – KÁNONI PÁRHUZAMOK

Párhuzamok Máté evangéliumán belül

Mt 4,3 Odalépett hozzá a kísértő, és így szólt: „Ha Isten Fia vagy, mondd, hogy ezek a kövek változzanak kenyérré.”

Mt 11,27 Atyám mindent átadott nekem, és senki sem ismeri a Fiút, csak az Atya, s az Atyát sem ismeri senki, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú kinyilatkoztatja.

Mt 14,2 Ez Keresztelő János – mondta szolgálóinak –, feltámadt, innen van benne a csodatévő erő.

Mt 14,28 Erre Péter így szólt: „Uram, ha te vagy, parancsold meg, hogy odamenjek hozzád a vízen!”

Mt 14,33 Akik a bárkában voltak, leborultak előtte, és megvallották: „Valóban Isten Fia vagy!”

Mt 17,9 A hegyről lefelé jövet Jézus rájuk parancsolt: „Ne szóljatok a látomásról senkinek, amíg az Emberfia föl nem támad a halálból!”

Mt 18,18 Bizony mondom nektek: amit megkötök a földön, a mennyben is meg lesz kötve, s amit feloldotok a földön, a mennyben is fel lesz oldva.

Mt 21,11 „Ez Jézus, a próféta, a galileai Názáretből” – felelte a nép.

Mt 26,63 Jézus hallgatott. A főpap folytatta: „Esküvel kényszerítlek az élő Istenre, mondd meg, te vagy-e a Messiás, az Isten Fia?”

Mt 27,40.43.54 mondogatták: „Te, aki lebontod és harmadnapra fölépítet a templomot, szabadítsd meg magad! Ha Isten Fia vagy, szállj le a keresztről!” “Az Istenben bízott. Mentse hát meg, ha akarja. Hisz azt mondta: Isten Fia vagyok.” “A százados és a többiek is, akik Jézust őrizték, a földrengés és a történetek láttára igen megijedtek: „Ez valóban Isten Fia volt” – mondták.

Szinoptikus és jánosi párhuzamok

Mk 1,34 Sok beteget meggyógyított különféle betegségekből, és sok ördögöt kiűzött, **de nem** engedte őket szóhoz jutni, mert tudták, hogy kicsoda.

Mk 6,14-15 Heródes király is hallott róla, hiszen messze elterjedt nevének a híre. Azt gondolta, Keresztelő János támadt fel a halálból, azért van benne csodatevő erő. Voltak, akik azt állították, hogy Illés. Ismét mások azt mondták, hogy próféta, olyan, mint egy a próféták közül.

Mk 8,27-30 Ezután Jézus elment tanítványaival Fülöp Cezáreájának a környékére. Útközben megkérdezte tanítványait: „Kinek tartanak engem az emberek?” Azok így válaszoltak: „Némelyek Keresztelő Jánosnak, mások Illésnek, ismét mások valamelyik prófétának.” Erre megkérdezte tőlük: „Hát ti mit mondotok, ki vagyok?” Péter válaszolt: „A Messiás vagy.” A lelkükre kötötte, hogy ne szóljanak róla senkinek.

Mk 9,9 A hegyről lejövet megparancsolta nekik, hogy ne mondják el senkinek, amit láttak, amíg az Emberfia fel nem támad a halálból.

Lk 9,7-8 Heródes negyedes fejedelem mindenről hallott, ami csak történt, és nagy kétségek gyötörték. Némelyek azt állították, hogy János támadt fel a halálból, mások azt, hogy Illés jelent meg, ismét mások pedig, hogy a régi próféták közül támadt fel valaki.

Lk 9,18-21 Amikor egyszer egyedül imádkozott, csak tanítványai voltak ott vele, megkérdezte tőlük: „Kinek tartanak engem az emberek?” Ezt válaszolták: „Van, aki Keresztelő Jánosnak, van aki Illésnek, mások szerint a régi próféták közül támadt fel valaki.” Most hozzájuk fordult: „Hát ti?” Péter válaszolt: „Az Isten Fölkentje vagy.” Rájuk parancsolt, hogy ezt ne mondják el senkinek.

Jn 1,34-49 Láttam és tanúskodom róla, hogy ő az Isten Fia.” “Natánael erre felkiáltott: „**Rabbi (azaz: Mester)**, te vagy az Isten Fia, te vagy Izrael királya!”

Jn 1,42 elvitte Jézushoz. Jézus ráemelte tekintetét, s így szólt hozzá: „Te Simon vagy, János fia, de Kéfa, azaz Péter lesz a neved.”

Jn 6,69 Mi hittünk és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje.

Jn 10,24 A zsidók körülvették, és kérdezték tőle: „Meddig tartasz még bizonytalanságban minket? Ha te vagy a Messiás, mondd meg nekünk nyíltan.”

Jn 11,27 „Igen, Uram – felelte –, hiszem, hogy te vagy a Messiás, az Isten Fia, aki a **világba jön.**”

Jn 19,7 De a zsidók nem tágítottak: „Nekünk törvényünk van, s e törvény szerint **meg kell** hálnia, mert Isten Fiává tette magát!”

Jn 20,31 Ezeket azonban följegyezték, hogy higgyétek: Jézus a Messiás, az Isten Fia, s hogy a hit által életetek legyen az ő nevében.

Kánoni elemzés (párhuzamok a Szentírás más könyveiben)

Jób 38,17 Mutatták már neked a halál kapuit, s láttad-e már az alvilág kapusát?

Zsolt 9,14 Könyörülj rajtam, Uram, lásd meg szorultságom, a halál kapujából szabadíts ki engem!

Bölcs 16,13 Mert hiszen neked hatalmad van élet és halál fölött, levezetsz az alvilág **kapujához és újra felhozol onnét.**

Iz 22,22 Az ő vállára teszem le Dávid házának kulcsát, amit kinyit, azt senki be nem **zárja, s** amit bezár, azt senki ki nem nyitja.

Róm 7,5 Amíg ugyanis testi emberként éltünk, a törvény fölébresztette bűnös szenvedélyek működtek tagjaikban, hogy a halálnak teremjünk gyümölcsöt.

Ef 2,20 Apostolokra és prófétákra alapozott épület vagytok, s a szegletkő maga Krisztus Jézus.

1Pt 2,5 és magatok is, mint élő kövek, épüljetelek lelki házzá, szent papsággá, hogy Istennek tetsző lelki áldozatokat ajánljatok fel Jézus Krisztus által.

Jel 1,18b Nálam vannak a halálnak és az alvilágnak a kulcsai.

Jel 3,7 A filadelfiai egyház angyalának ezt írd: Ezt mondja a Szent, az Igaz, akinél Dávid kulcsa van, aki ha valamit kinyit, senki be nem zárja, s ha valamit bezár, senki ki nem nyitja

2. MEDITATIO – ELMÉLKEDÉS

2.1. PATRISZTIKUS NÉZŐPONT

III. Ince: Az engedelmesség az isteni kegyelem ajándéka. De ezt meg is kell becsülni, meg is kell tartani, nem szabad eltékozolni. Ennek legjobb módja pedig az alázatos viselkedés. Péterben ez megvolt. Érvényes rá Jézus szava: „Dicsőítelek, Atyám, ég és föld Ura, hogy az okosak és a bölcsek elől elrejtetted ezeket és a kicsinyeknek kinyilatkoztattad.” (Mt 11, 25b).

Péterben két fontos erény volt megtalálható, amelyek miatt rá bízta Krisztus Urunk a mennyek országának a kulcsait: a hit és a szeretet. A kulcsokat hite miatt kapta meg, és szeretete miatt a nyáj fölé rendeltetett. Ez kifejezésre jut Jézus és a közöttük folyó párbeszédben. Itt a hitét kéri tőle, majd feltámadása után megkérdezi, hogy szereti-e őt. Megvallja Jézus Krisztus istenségét és emberségét. Amikor kijelenti:

„Te vagy a Krisztus”, ezzel emberségét mondja ki, hiszen a Krisztus fölketet jelent, és az embereket szokták felkenés által szolgálatra rendelni. Majd így folytatja a hitvallást: „az élő Isten Fia”, ezzel pedig egyértelműen Krisztus Urunk istenségét juttatja kifejezésre. Ezt kimondani akkor, amikor erről még semmilyen zsinat nem nyilatkozott, semmilyen teológiai munka ezt nem fejtette ki, csak Isten kegyelméből lehetett, nem pedig emberi okoskodás alapján. Ez a hitvallás pedig szikla lett, amelyre Jézus Krisztusba vetett hitünk épül. Krisztus az alap, ezt tesz ivilágossá a Korintusiakhoz írt levél: „A lerakott alapon kívül, amely Jézus Krisztus, mást senki nem rakhat.” (1Kor 3, 11) De léteznek úgymond másodrendű alapok. Ilyen Péter apostol is, akit maga Jézus Krisztus tett ilyen alappá. Ilyen alapoknak tekintjük a prófétákat, az apostolokat is.

2.2. TANÍTÓHIVATALI NÉZŐPONT

2.2.1. KATOLIKUS EGYHÁZ KATEKIZMUSA

551. Jézus nyilvános életének kezdetétől fogva férfiakat választott ki, szám szerint tizenkettőt, hogy vele legyenek és részesedjenek küldetésében. Részt adott nekik hatalmából "és elküldte őket, hogy hirdessék Isten országát és gyógyítsanak betegeket" (Lk 9,2). Örökre Krisztus országához tartoznak, mert Ő általuk vezeti az Egyházat:

"Ezért nektek adom az országot, mint ahogy Atyám nekem adta, hogy majd asztalomnál egyetek és igyatok országomban, és trónon ülve ítélkezzetek Izrael tizenkét törzse fölött" (Lk 22,29–30).

552. A Tizenkettő kollégiumában Simon Péteré az első hely. Jézus egyedülálló küldetést bízott rá. Az Atyától jövő kinyilatkoztatás erejével Péter megvallotta: "Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia" (Mt 16,16). Akkor a mi Urunk kinyilvánította neki: "Te Péter vagy, és én erre a sziklára fogom építeni Egyházamat, és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta" (Mt 16,18). Krisztus, az "eleven Kő" biztosítja Péterre épített Egyháza számára a halál hatalmai fölötti győzelmet. Péter megvallott hite miatt az Egyház rendíthetetlen sziklája marad. Az lesz a küldetése, hogy ezt a hitet őrizze, nehogy valaha megfogyatkozzon, és megerősítse benne testvéreit.

553. Jézus különleges tekintélyt bízott Péterre: "Neked adom a mennyek országának kulcsait; amit megkötysz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, föloldott lesz a mennyben is" (Mt 16,19). A "kulcsok hatalma" a teljhatalmat jelenti Isten házának kormányzására, ami az Egyház. Jézus, a "Jó Pásztor" (Jn 10,11) e megbízatást föltámadása után megerősítette: "Legeltesd bárányaimat" (Jn 21,15–17).

Az "oldás" és a "kötés" hatalma teljhatalmat jelent a bűnbocsánatra, tantételek megfogalmazására és fegyelmi döntések meghozatalára az Egyházban. Jézus ezt a hatalmat az Egyházra bízta az apostolok és különösképpen Péter szolgálata által, akire mint egyre az Ország kulcsait kifejezetten rábízta.

880. Amikor Krisztus megalkotta a Tizenkettőt, "kollégiumként, azaz állandó csoportként alkotta meg, és a közülük kiválasztott Pétert állította az élre". "Amint az Úr rendelkezése alapján Szent Péter és a többi apostol egy apostoli kollégiumot alkot, ugyanígy a római Pápa, Péter utóda és a püspökök, az apostolok utódai kapcsolódnak egymáshoz."

881. Az Úr egyedül Simonból, akinek a Péter nevet adta, alkotta meg Egyháza szikláját. Neki adta az Egyház kulcsait; őt az egész nyáj pásztorává tette. "Azt az oldó és kötő hivatalt azonban, amit Péter kapott, a fejével kapcsolatban álló apostolkollégium is megkapta". Ez a pásztori hivatal, mely Péteré és a többi apostolé, az Egyház alapjaihoz tartozik. A római Pápa primátusa alatt a püspökök folytatják.

882. A Pápa, Róma püspöke és Szent Péter utóda "örök és látható principiuma és alapja mind a püspökök, mind a hívők sokasága egységének". "A római Pápának ugyanis hivatalából fakadóan – mert Krisztus helyettese és az egész Egyház pásztora – teljes, legfőbb és egyetemes hatalma van az Egyház fölött, melyet mindig szabadon gyakorolhat."

883. "A püspökök kollégiumának vagy testületének csak akkor van tekintélye, ha a római pápával, Péter utódával mint fejével együtt értjük." Ezen föltétellel "hordozó alanya az egész Egyházra kiterjedő legfőbb és teljes hatalomnak, de ezt a hatalmat csak a római pápa beleegyezésével gyakorolhatja".

884. "Az egyetemes zsinaton a püspökök testülete ünnepélyes módon gyakorolja az egész Egyházra szóló hatalmat." "Egyetemes zsinatról csak akkor van szó, ha Péter utóda megerősíti vagy legalább elfogadja."

885. "Ez a kollégium, amennyiben sokakból áll, Isten népének sokféleségét és egyetemességét, amennyiben pedig egy főhöz tartozik, Krisztus nyájának egységét fejezi ki."

886. "Az egyes püspökök viszont az egység látható principiumai és az egység alapjai részegyházaiban." Mint ilyenek "pásztori feladatukat (...) csak Isten népének rájuk bízott része fölött gyakorolják" a papok és a diakonusok segítségével. Mint a püspöki kollégium tagjai azonban valamennyien részt vesznek az összes egyház gondjában, elsősorban azáltal, hogy "jól kormányozzák saját egyházukat mint az egyetemes Egyház részét". Így járulnak hozzá "a teljes misztikus test javához, amely egyben a részegyházak teste is". E gondoskodásnak különösen a szegényekre, a hitükért üldözöttekre, valamint a világszerte tevékenykedő misszionáriusokra kell kiterjednie.

887. A szomszédos és egységes kultúrájú részegyházak egyháztartományokat vagy még nagyobb, patriarkátusnak vagy régióknak nevezett egységeket alkotnak. Ezeknek az egységeknek püspökei szinodusokra vagy tartományi zsinatokra gyűlhetnek össze. "Napjainkban a püspöki konferenciák hasonló módon sokféle és hatékony segítséggel járulhatnak hozzá ahhoz, hogy a kollegialitás szelleme kézzelfogható módon megnyilatkozzék."

2.2.2. PÁPAI GONDOLATOK

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA VERITATIS SPLENDOR KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

118. Végezetül önmagunkat, örömeinket és gondjainkat a hívők és a jóakaratú emberek erkölcsi életét és a tudós moralisták kutatásait Máriára, Isten Anyjára és az Irgalmasság Anyjára bízunk.

Mária az Irgalmasság Anyja, mert Jézus Krisztust, az Ő Fiát az Atya úgy küldte, mint Isten irgalmasságának kinyilatkoztatását (vö. Jn 3,16-18). Ő nem azért jött, hogy elítélje az embereket, hanem hogy megbocsássa a bűnöket és irgalmasságot gyakoroljon (vö. Mt 9,13). És a legnagyobb irgalmasság az, hogy közöttünk van és meghívásban, mely arra szólít, hogy találkozzunk Vele és Péterrel valljuk meg, hogy Ő „az élő Isten Fia” (Mt 16,16) Semmiféle emberi bűn nem tudja kioltani Isten irgalmasságát, nem tudja megakadályozni, hogy egész győzelmes ereje érvényesüljön, föltéve, hogy segítségül hívjuk. Sőt épp a bűn ragyogtatja föl még jobban az Atya szeretetét, aki hogy megváltsa a rabszolgát, a Fiát adta áldozatul: az Ő irgalmassága nekünk megváltás. Ez az irgalmasság a Szentlélek ajándékával válik teljessé, aki új életet támaszt és igényli azt. Bármennyi és bármilyen nagy akadályt állít az ember gyöngesége és bűne, a Lélek, aki megújítja a föld színét (vö. Zsolt 103,30), lehetővé teszi a jó tökéletes megvalósításának csodáját. Ez a megújítás, mely megadja a képességet arra, hogy tegyük azt, ami jó, nemes, szép, Istennek kedves s az Ő akaratával megegyező, bizonyos értelemben az irgalmasság ajándékának kivirágzása, mely megszabadít a rossz rabszolgaságából és megadja az erőt, hogy többé ne vétkezzünk. Az új élet ajándéka révén Jézus szeretetének tesz részesévé és a Lélekben elvezet az Atyához.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTOR HOMINIS KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

7. Azok az utak, melyeken a mai Egyházat a Zsinat elindította, s melyeket VI. Pál pápa első enciklikájában kijelölt, minden bizonnyal hosszasan követendők lesznek számunkra is. Az új korszakot megnyitva azonban joggal kérdezhetjük: Merre haladjunk? Mit kell tennünk, hogy az Egyháznak ebben az új Adventjében, amikor egy új évezred felé közeledünk, közelebb jussunk Ahhoz, akit a Szentírás így nevez:

„Örök Atya”, „a jövőendő századok Atyja” Elsősorban ezt kell az új pápának keresnie, miközben a hit engedelmességével követi a parancsot, melyet az Úr Krisztus nem is egyszer adott Péternek: „Legeltesd bárányaimat!” – ami azt jelenti: légy pásztora nyájamnak; és másutt: „Te pedig megtérve, erősítsd meg a testvéreidet!”

Ezekre a kérdésekre, Testvéreim, Fiaim és Leányaim, egyetlen alapvető választ kell adnunk: egész lelkünkkel, értelmünkkel, akaratunkkal és szívünkkel Krisztus, a mi Megváltónk felé kell fordulnunk; Krisztus felé, aki az emberiség Megváltója. Rá akarunk

tekinteni, mert csak Őbenne, az Isten Fiában van üdvösségünk, és Péterrel együtt mondjuk: „Uram, kihez menjünk? Az örök élet igéi nálad vannak!” Az Egyház önismerete által, melyet a Zsinat annyira elmélyített, ezen az önismeret minden fokán, s minden cselekvési formában, melyekben az Egyház él, megnyilatkozik és magára eszmél, állandóan arra felé kell törekednünk, aki az „Egyház Feje” „aki által és akiért minden van” feléje, aki „az út és az igazság” ugyanakkor a „föltámadás és az élet” isakit ha látunk, az Atyát látjukakinek el kellett tőlünk mennie– tudniillik a kereszthalál és a mennybemenetel által –, hogy a Vigasztaló eljöjjön hozzánk, sőt most is szüntelenül jöjjön, mint az igazság Lelke Őbenne van „a bölcsesség és tudomány minden kincse” és az ő teste az Egyház Az Egyház „Krisztusban mintegy szentsége, azaz jele és eszköze az Istennel való bensőséges egyesülésnek és az egész emberi nem egységének” és mindezeknek Ő a forrása! Ő maga! A Megváltó!

Az Egyház szünet nélkül hallgatja az Ő szavait, állandóan újra olvassa, áhítattal eleveníti föl életének legapróbb részleteit is. Ezeket a szavakat a nem keresztények is hallják. Krisztus élete sok olyan emberhez is szól, aki még nem tudja megismételni Péterrel: „Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia!” Ő, az élő Isten Fia emberként is szól az emberekhez: beszél az élete, embersége, igazság iránti hűsége és mindeneket átölelő szeretete. Beszél kereszthalála, fájdmának és magányának mérhetetlen nagysága is. Az Egyház pedig állandóan megemlékezik kereszthaláláról és föltámadásáról, s éppen ez a megemlékezés jelenti az Egyház mindennapi életének lényegét. Mert Krisztusnak, Mesterének és Urának parancsa szerint az Egyház szüntelenül ünnepli az Eucharisziát, melyben fölfedezi „az élet és szentség forrását” a kegyelemnek és az Istennel való kiengesztelésnek hatásos jelét, az örök élet zálogát. Az Egyház elevenen őrzi az Eucharisztia misztériumát, és örömmel merít belőle, sőt állandóan keresi a lehetőségeket, hogyan tudná Mesterének és Urának misztériumát közelebb vinni az emberekhez: a népekhez, nemzetekhez, a következő nemzedékhez, minden egyes emberhez személy szerint, s az Apostol példája szerint ismételve:

„Elhatároztam, hogy nem akarok másról tudni köztetek, csak Jézus Krisztusról, a Megfeszítettéről”. Az Egyház a megváltás misztériumának körében él, mert életének és tevékenységének ez alapvető princípiuma.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA REDEMPTORIS MISSIO KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

6. A keresztény hitnek ellene mond az Ige és Jézus Krisztus mindenféle szétválasztása. János világosan kifejti, hogy az Ige, aki kezdetben az Istennél volt, ugyanaz, aki megtestesült (vö. Jn 1,2.14). Jézus a megtestesült Ige, egyetlen és oszthatatlan személy. Jézust nem lehet elválasztani a Krisztustól, és nem beszélhetünk a „történeti Jézusról”, – mintha az más lenne, mint a „hit Krisztusa”. Az Egyház ismeri és megvallja Jézust mint „Krisztust, az élő Isten Fiát” (Mt 16,16). Krisztus nem más, mint a Názáreti Jézus, és Ő Isten megtestesült Igéje minden ember üdvösségéért. Krisztusban „lakik testi formában az istenség egész teljessége” (Kol 2,9), és „mi mindannyian az Ő teljességéből merítettünk” (Jn 1,16). Ő az „Egyszülött Fiú, aki az Atya ölén van” (Jn 1,18); Ő a szeretett Fiú, akiben megváltást nyertünk (vö. Kol 1,13-14); „úgy tetszett az Atyának, hogy benne lakjék az egész teljesség, s hogy általa békítsen ki magával mindent a földön és a mennyben, minthogy Ő

a kereszten vérével békességet szerzett” (Kol 1,19-20). Krisztusnak éppen ez az egyedülálló mivolta az, ami abszolút és egyetemes jelentőséget ad neki, ezáltal – bár maga is része a történelemnek, mégis – ő maga a történelem középpontja és célja. „Én vagyok az alfa és az ómega, az első és az utolsó, a kezdet és a vég.” (Jel 22,13) (...)

23. A missziós parancs eltérő változatai tartalmazzák ugyan közös vonásokat és mindegyik rendelkezik sajátos jellemzőkkel, de két azonos elem mindegyik elbeszélésben megtalálható. Mindenekelőtt az apostoloknak adott parancs egyetemes jellege: „Minden népet” (Mt 28,19); „az egész világra, minden teremtménynek” (Mk 16,15); „minden népet” (Lk 24,27); „egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8). Aztán az Úrtól kapott biztosítékot, hogy ennek a feladatnak teljesítésekor nem maradnak egyedül, hanem erőt és segítséget kapnak küldetésük teljesítésére. Ez a Lélek jelenléte és ereje, valamint Jézus szüntelen jelenléte: „Ők elmentek, és mindenütt hirdették az evangéliumot. Az Úr velük volt munkájukban” (Mk 16,20).

Ami a parancs különböző változatait illeti, Márk a missziót igehirdetésként fogja fel: „Hirdessétek az Evangéliumot” (Mk 16,15). Az evangélista célja az, hogy rábírja az olvasót Péter hitvallásának megismétlésére: „Te vagy a Messiás”! (Mk 8,29) és annak megvallására, amit a római százados Jézus kereszthalálakor mondott:

„Valóban, ez az ember Isten Fia volt” (Mk 15,30). Máténál a missziós jelleg az Egyház intézményéhez és tanrendszeréhez tartozik (vö. Mt 28,19-20; 16,18): nála a megbízatás azt jelenti, hogy az Egyház az Evangéliumot a katekézis során egyházi és szentségi jellegével hirdesse. Lukács a küldetést mintegy tanúságtételnek tekinti, elsősorban a feltámadás melletti tanúságtételnek (vö. Lk 24,48; ApCsel 1,8). A misszionáriust arra szólítja, hogy higgyen az Evangélium átalakító erejében, és hirdesse azt, amit Lukács jól megvilágít, vagyis az odafordulást Isten szeretetéhez és irgalmához, és az eljutást a minden rossz gyökerétől, azaz a bűntől való teljes szabadság megtapasztalásához. (...)

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA UT UNUM SINT KEZDETŰ ENCIKLIKÁJA

11. Így a katolikus Egyház állítja, hogy kétezer éves története során – a gyakran súlyos válságok, néhány szolgája hűtlensége és tagjai mindennapos tévedései ellenére – megőrizte az egységet mindazokkal a javakkal, melyekkel Isten akarta gazdagítani Egyházát. A katolikus Egyház tudja, hogy a Szentlélektől kapott erő birtokában a gyöngeségek, a közepszerűségek, a bűnök, egyes gyermekeinek árulásai nem tudják lerombolni azt, amit Isten a maga terve szerint kegyelemként belé áraszt. Még a pokol kapui sem tudnak erőt venni rajta. Mindazonáltal a katolikus Egyház nem feledkezik meg arról, hogy gyermekei közül sokan elhomályosítják az isteni tervet. Az ökumenikus nyilatkozat, fájlatva a keresztények megosztottságát, nem tagadja „az emberi bűnt mindkét részről”, elismervén, hogy a felelősséget nem lehet kizárólagosan a „másikra” terhelni. Isten kegyelméből azonban nem szűnt meg Krisztus Egyházának szerkezete, sem a többi egyházzal és egyházi közösséggel való közössége.

Az igazság és a megszentelés más keresztény közösségekben különböző módokon meglévő elemei ugyanis objektív alapot biztosítanak egy még tökéletlen közösséghez köztük és a katolikus Egyház között.

Amilyen mértékben ilyen elemek megvannak a más keresztény közösségekben, annyira van jelen bennük tevékenyen Krisztus egyetlen Egyháza. Ezért beszél a II. Vatikáni

Zsinat egy még tökéletlen közösségről. A *Lumen gentium* rendelkezés hangsúlyozza, hogy a katolikus Egyház ezekkel a közösségekkel „sokféle kapcsolatban tudja magát” bizonyos valóságos egységgel a Szentlélekben.

91. Máté evangéliuma írja le és határozza meg pontosan Péter lelkipásztori küldetését az Egyházban: „Boldog vagy, Simon, Jónás fia, mert nem a test és vér nyilatkoztatta ki ezt neked, hanem az én mennyei Atyám. Én is mondom neked: te Péter vagy, és én erre a sziklára fogom építeni Egyházamat, és a pokol kapui nem vesznek erőt rajta. Neked adom a mennyek országának kulcsait, és amit megkötsz a földön, megkötött lesz a mennyben is, és amit föloldasz a földön, föloldott lesz a mennyben is.”

Lukács kiemeli, hogy Krisztus Péterre bízta a testvérek megerősítését, ugyanakkor tudomására hozta emberi gyöngeségét, és megtérésre szorultságát. Mintha Péter emberi gyöngeségének hátterében mutatkozna meg teljesen, hogy különleges szolgálata az Egyházban mindenestől kegyelem; s mintha a Mester külön is foglalkozna az ő megtérésével, hogy fölkészítse a feladatra, amit Egyházában rábízni készült, és nagyon sokat követelt tőle. Péternek e feladatát, mely változatlanul gyöngeségének tárgyilagos látásával társul, a negyedik evangéliumban is megtaláljuk: „Simon, János fia, jobban szeretsz, mint ezek?... Legeltesd bárányaimat.” Jelentősegteljes továbbá, hogy a Korintusiakhoz írt második levél szerint a föltámadott Krisztus először Kéfásnak jelent meg és utána a tizenegynek. Fontos hangsúlyoznunk, hogy Péter és Pál gyöngesége miként teszi nyilvánvalóvá, hogy az Egyház a kegyelem végtelen erején alapszik. Péter azonnal a primátus ráruházása után szigorú megrovást kapott Krisztustól: „botrányoztatsz engem!” Hogyan ne vennénk észre a kapcsolatot az irgalom, melyre Péter szorul, és az irgalom szolgálata között, melyet elsőként ő tapasztalt meg? S ő háromszor tagadja meg Jézust. János evangéliuma is hangsúlyozza, hogy Péter a nyáj legeltetésének föladatát a szeretet háromszoros megvallásában kapja meg, ami megfelel háromszoros tagadásának. Lukács a maga részéről Krisztus már idézett szavában, melyhez a Péter küldetését értelmező első hagyomány kapcsolódik, kiemeli a tényt, hogy Péternek, miután megtér, meg kell erősítenie testvéreit.

2.3. LITURGIKUS NÉZŐPONT

2.3.1. AZ EVANGÉLIUMI SZAKASZ KAPCSOLÓDÁSI PONTJAI A SZENTMISE SZERTARTÁSÁNAK EGYÉB SZÖVEGEIVEL

A mai *evangéliumi szakasz* (Mt 16,13-20) Péter hitvallását és Jézus erre való válaszát mutatja be számunkra. Péter az, akire Krisztus Egyháza épül. Ehhez hasonló gondolatvilág tárul fel az olvasmányban is (Iz 22,19-23), mely több ponton párhuzamba állítható a Péterről szóló szakasszal: a hatalom kézbeadása, Dávid házának, illetve a mennyek országának kulcsai, a nyitás és zárás, illetve oldás-kötés feletti hatalom közvetítése, valamint a kiválasztott személy szilárdságának kiemelése.

A liturgia szövegeinek nagy részében (kezdőének, könyörgés, válaszos zsoltár, áldozás utáni könyörgés) megjelenik az erőért való könyörgés, hogy Krisztus Péterre alapozott Egyháza hűséges lehessen Istenhez, s az ő tetszésére élhessen. Ennek háttérében érezhetjük a keresztény közösség törekénységét és erejét is: Krisztus emberre, emberekre alapozza Egyházát, melyen nem vesznek erőt a pokol kapui. A kísértés, az emberi esendőség és a bűn azonban minduntalan megjelenik Isten népének körében: erre maga Péter apostol későbbi, elsősorban félelemből elkövetett tagadása a legkézenfekvőbb példa. Krisztus azonban mégis bizalommal volt Péter iránt, az Egyház könyörgéseiben megjelenik tehát az a vágy, hogy ehhez a bizalomhoz méltóképp élhessen.

A *válaszos zsoltárban* (Zsolt 137,1-2a.2bc-3.6 és 8bc) egy konkrét kapcsolódási pont az evangéliumhoz a „szent nevedet megvallom” kifejezés, ami Péter hitvallására is utal.

A *szentlecke* (Róm 11,33-36) dicsőítő szövege megnyugvást és biztatást ad a hallgatóság számára: az Úr bölcsessége és tudása mélységesen gazdag, útjai megfoghatatlanok és kifürkészhetetlenek. Ha próbatételek között vagyunk, nem szabad elfelejtenünk, hogy az Úr azt is átlátja, amit mi nem, és nem veszi le rólunk a szemét, nem hagyja a pokol erőit győzedelmeskedni.

Az *alleluja vers* az aktuális evangéliumból idéz (Mt 16,18).

Az *egyetemes könyörgések* szintén több ízben kötődnek az evangélium gondolatához. Már a „rendíthetetlen” bizalom kifejezés a szikla-hasonlatra utal. A pápa, püspökök és papok sziklaszilárd helytállásáért imádkozik az első könyörgés. Péter hitvallása kapcsán a mi hitvallásunkhoz kér erőt a harmadik. A negyedik azért könyörög, hogy az Egyház feloldozása megnyissa a mennyek kapuját számunkra. A papi záró könyörgés az Egyház szilárdságáért és a biztonság benne való megtalálásáért imádkozik.

A *felajánló könyörgés* annak ad hangot, hogy a Péterre alapozott új választott nép egységben és békességben élhessen.

2.3.2. LITURGIKUS ÉNEKEK

ÉNEKLŐ EGYHÁZ

Hol Szent Péter sírba téve (364)

<https://www.youtube.com/watch?v=nFE2Qx3ob8U>

Munkálkodásod gyümölcsével (597)

<http://nepenektar.hu/liturgia/221/comm/1969/munkalkodasod-gyumolcsevel-de-fructu-operum>

GITÁROS ÉS TAIZEI ÉNEKEK

Meghívtál, hogy vízre lépjek

<https://www.youtube.com/watch?v=HcpzUX3NNso>

Mert Te, Uram

<https://www.youtube.com/watch?v=-HwIGrz81P4>

Exaltabo te Deus meus (Taize)

<https://www.youtube.com/watch?v=oMlRDHno6nM>

2.4. PEDAGÓGIAI NÉZŐPONT

2.4.1. EVANGÉLIUM TÉMÁJÁT FELDOLGOZÓ IRODALMI MŰVEK

Losonczy Léna: Hallod-e...

Hallod-e, hogy zörget Jézus,
kopog szíved ajtaján?
Bebocsátást kér tetőled
új életed hajnalán.

Ajtódat nyitni belülről
lehet csak, ott a kilincs.
Törd fel a zárat, s meglátod,
szabad vagy, hull a bilincs.

Nem töri rád soha ajtód,
várja, hogy nyisd ki magad.
Nem küld el bűnöst magától,
hívd be, s szívedbe fogadd!

Más lesz az életed útja,
boldog leszel ideleenn.
Szeretet tölti be szíved,
s vár rád a menny odafenn.

LOSONCZ LÉNA: KÖSZÖNÖM, URAM!

Uram, éreztem, szóltál hozzám
- így szólítottál: gyermekem! -
templomodban megérintettél,
hol némán hajtottam fejem.
Köszönöm, Néked, Istenem!

Uram, tudom, kiválasztottál,
veszni bárányod nem hagyod.
Mikor fájdalomban gyötrődtem,
Te bekötötted a sebem.
Köszönöm, Néked, Istenem!

Uram, fényt adtál a látásra,
örülni szép természetén.
Csodálni égen-földön látszó
hatalmadra nyitod szemem.
Köszönöm, Néked, Istenem!

Uram, engedtél új tavaszt még,
megtartottál kegyelmesen.
Virágszirmoknak záporában
látom, irgalmad végtelen.
Köszönöm, Néked, Istenem!

Uram, vezess Szent Lelked által,
ne lakjon bennem félelem.
Golgotán, Fiad szent vérével
megmentette az életem.
Köszönöm, Néked, Istenem!

Uram, ingó hitem tápláld,
ajkamra szót adsz szüntelen.
Igédde hadd hirdessem másnak:
tart még a földi kegyelem.
Köszönöm, Néked, Istenem!

Uram, engedd, hogy küldetésem
teljesítsem hálatalten.
S ha erőm fogyva Hozzád térek,
végső sóhajom ez legyen:
- Köszönöm, Néked, Istenem!

2.5. KÉRDÉSEK AZ EVANGÉLIUMHOZ

– Ki számomra Jézus? Kinek tartom Őt?

3. ORATIO – IMÁDSÁG

A szentmise első könyörgése

Istenünk, a te kegyelmed ajándéka, hogy híveid egy akarattal követnek téged. Add népednek, hogy szeressük, amit parancsolsz, vágyakozzunk arra, amit ígérsz, és e világ változandóságai közepette szívből ragaszkodjunk hozzád, akiben megtaláljuk igazi örömünket. A mi Urunk, Jézus Krisztus, a te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Ámen.

+Imádság

Mennyei Atyám, Jézus nevében kérlek, küldd el Szentlelkedet, hogy szavaimmal és életemmel egyaránt hűségesen megvalljam és hirdessem, hogy Jézus a Krisztus és Neked, az élő Istennek a Fia! Ámen.

4. CONTEMPLATIO – SZEMLÉLŐDÉS

*Te Péter vagy, és én neked adom
a mennyek országának kulcsait (Mt 16,13-20)*

(Forrás: Pixabay)

5. CONDIVISIO – MEGOSZTÁS

Örömhír megfogalmazása: Nekem ebben a szakaszban az az örömhírem, hogy...

- Jézus engem is megkérdez, hogy kinek tartom Őt.
- Jézus engem is nevemen szólít és meghív egy küldetésre.

6. ACTIO – TETTEKRE VÁLTÁS

Tanúságtétel megfogalmazása: Az evangéliumi szakasz arra ösztönöz, hogy...

- Törekedjem minden nap ápolni a személyes barátságot Jézus Krisztussal

IMPRESSZUM

A *Lectio divina segédanyag* kiadványok elsődleges célja, hogy az imádságos bibliaolvasáshoz támpontokat adjanak. A segédanyagok felépítése a *lectio divina* módszer szerinti felosztást követi, egy kötetbe gyűjtve össze a bibliai szöveg megismerését segítő dokumentumok egy válogatását az evangéliumok római katolikus liturgia szerinti szakaszaihoz.

Lectio divina segédanyag, Évközi 19. vasárnap („A” év)

Borítófotó © Pixabay

A Biblia szövegének fordításait a következő forrásokból vettük át:

- liturgikus szöveg: igenaptar.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 18.)
- a görög szöveget az SBLGNT (utolsó letöltés 2020. május 11.)
- latin fordítás: Vatikán online archívuma (utolsó letöltés 2020. május 14.)
- további magyar fordítások: szentiras.hu (utolsó letöltés 2020. május 12.)

III. Ince gondolatait a Catena Aurea német nyelvű kiadása alapján Asztalos Livia fordította

Katolikus Egyház Katekizmusa: archiv.katolikus.hu/kek (utolsó letöltés 2020. május 15.)

Pápai gondolatok: regi.katolikus.hu (utolsó letöltés 2020. szeptember 14.)

Losonczy Léna: Halod-e... - <https://keresztynversek.wordpress.com/category/szerzok-szerint/losonczy-lena/>

Losonczy Léna: Köszönöm, Uram – <https://keresztynversek.wordpress.com/category/szerzok-szerint/losonczy-lena/>

A *Lectio divina segédanyag* összeállításában a lectio divina munkacsoport működött közre, melynek vezetője Nyúl Viktor, egykori és jelenlegi tagjai pedig: Asztalos Gábor Tamás, Asztalos Livia, Csonka Laura, Endrédi Melinda, Geiszelhardt Sára, Görföl Tibor, Haász Rebeka Anna, Fazekas Zsófia, Hegyi László, Járai Ferenc, Máté Mária Magdolna Teréz nővér, Mohay Réka, Molnár Dzszenifer, Nyúlné Révvali Ildikó, Rácz Dávid, Rácz Édua Anna, Révai László, Roszkopf Rita, Sárszegi Judit, Szabóné Nagy Katalin, Szily Boglárka, Vermes Nikolett.

Ezen kiadvány tartalma szerzői jogi védelem alatt áll. A szerzői jogok tulajdonosai a fentebb említett esetekben az ott megjelölt jogtulajdonosok, külön meg nem jelölt esetekben a Pécsi Egyházmegye. Hitbuzgalmi és lelkipásztori célra a kiadvány anyaga szabadon felhasználható.

Kiadja a Pécsi Egyházmegye, 2023

7621 Pécs, Dóm tér 2.

E-levelezési cím: lectio.divina@pecs.egyhazmegye.hu

Honlap: lectiodivina.hu